

P. n.
Koroška osrednja knjižnica
"dr. France Susnik"
Na gradu 1
2390-Ravne na Koroškem - SLO

SLOVENSKI VEŠTNIK, Tarviserstr. 16, A-9020 Celovec

Celovec • četrtek • 18. julij 2002 številka 29 (3178) • letnik 57 • cena 0,73 evra

SLOVENSKI VEŠTNIK

Odbori Zveze slovenskih org. potrdili dogovore

V ponedeljek, 15. julija 2002, so zasedali odbori Zveze slovenskih organizacij in skupno razpravljali o izsledkih in dogovorih drugega kroga dunajske konsenzualne konference, ki je bil v petek, 12. julija 2002, v prostorih zveznega kanclerstva.

Predsednik ZSO dr. Marjan Sturm, ki se je konference udeležil skupno s predsednikom NSKS Bernardom Sadovnikom, je odbore informiral o rezultatih oz. o dogovorih. Po dolgi in živahni razpravi je večina odbornikov sprejela in potrdila dogovore s konference (beri pogovor z dr. Marjanom Sturmom na strani 3).

Poglavitni izsledek drugega kroga konsenzualne konference je ta, da je sedaj na potezi štiričlanska delovna komisija, v kateri naj bojo zastopani po en predstavnik koroških Slovencev, dežele Koroške, nemško-nacionalnih organizacij, ki se konference udeležujejo pod nazivom »domovinske organizacije« in pa predstavnik Urada zveznega kanclerja. V komisiji so koroški Slovenci jasno v manjšini, pri sklepih pa naj bi veljalo načelo soglasja.

Delovna komisija naj bi do začetka septembra pripravila seznam krajev, ki naj bi dobili dvojezične krajevne napise. Poleg rezultatov ljudskih štetij naj bi komisija upoštevala še pri-

gotnost Slovencev v kulturnem, gospodarskem, političnem in cerkvenem življenju, merilo pa naj bi bile tudi prijave k dvojezičnemu pouku. V paketu naj bi uredili tudi ostala vprašanja manjšinske zaščite.

Deželni glavar je umaknil blokado nadaljnjih dvojezičnih

napisov, koroški Slovenci pa zahtevo po 394 tablah. Ni pa jasno, ali je zahteva po glasovanjih po občinah o dvojezičnih napisih dokončno z mize. Slovenci in socialdemokrati ter zvezni kancler to trdijo, svobodnjaki pa od tega ne odstopajo. **Franc Wakounig**

V ŽITARI VASI, kjer je izredno aktivno Slovensko prosvetno društvo »Trta«, so zapela tudi dekleta iz bližnje Vidre vasi, ki so si dale zveneče ime »Vidrinke«. Bil je lep, zabaven in bogat večer s folkloro, glasbo in petjem. **Več na strani 4.**

Šolstvo: prijave k dvojezičnemu pouku niso kriterij

Za enega od kriterijev za določanje dvojezične topografije so na Dunaju imenovali tudi število prijav k dvojezič-

mu pouku v deželi. Na to je deželni šolski inšpektor Tomaž Ogris opozoril, da ta kriterij nikakor ni primeren, saj je osnovna ideja dvojezičnega pouka odprtost sistema, kar pomeni samo to, da se starši pač poslužujejo regionalne izobraževalne ponudbe, saj prihaja večina prijavljenih otrok iz nemško govorečih družin oziroma niso govorniki slovenskega jezika.

Tomaž Ogris odklanja namero, da bi število prijavljenih k dvojezičnemu pouku služilo za kriterij za postavitev dvojezičnih tabel, to pa predvsem iz razloga, da bi se okoli dvojezičnega šolstva ne vnel prepričanje, kajti – tako Ogris – za uspešno vzgojno in izobraževalno delo je potreben predvsem mir.

Ogrisova bojazen je vsekar upravičena: v preteklosti, pa tudi v sedanosti je bilo dvojezično šolstvo dobrodošla tarča »domovinskih« in nacionalnih organizacij in vselej je potrebno precej dela in razlag, da se staršem pove resnico. Prijava še zdaleč ne pomeni nacionalnega priznavanja, temveč je ena od možnih poti v izobrazbi otrok.

PREBLISK

■ Mislim, da smo si vsi edini v tem, da je vsaka vojna grozna, krivična, morilska, da pravičnih vojn ni, da je vsaka posamezna smrt preveč in nesmiselna. Toda vojne so bile in na žalost verjetno še bodo – ljudje se ne izučimo ničesar iz zgodovine!

In vsak narod je polagal vence na grobove žrtev. Tudi Slovenci na Koroškem, ki so morali prispevati ogromen krvni davek nacističnemu režimu. Pred leti smo postavili na Radišah spomenik pregnancem, v Frauenaaurachu odkrili spominsko tablo. Logično bi bilo, da bi spomenik – ali pa vsaj tablo – postavili na kraju, odkoder so jih kot živino odgnali, v Žrelcu.

Toda glej! Celovška občina ni niti približno mislila na to, da bi dala dovoljenje za postavi-

tev spominskega obeležja! Ko da bi šlo za nekaj tujega, nepoznanega. Ko da bi slovenske žrtve ne bile doma na Koroškem, ko da bi bili storilci. Bili so zelo povprečni prebivalci te dežele; kmetije, žene, starci, otroci.

Žrtve in žrtve

Zdaj pa so postavili v stolnici spominsko tablo tistim, ki so postali po vojni žrtev maščevanja. In seveda boli: marsikateri se še spominja medvojnne vloge teh zdaj češčenih.

Zato se ni čuditi, če v tej republiki razni Stadlerji nemoteno opravljajo svoje državne službe in širijo neznošen političen smrad. **S. W.**

Vaščana pojo in vasujejo s prijatelji iz Slovenije

Moški nonet

»Vasovalci«

Kvartet KUD

»Dr. France Prešeren«

Žirovnica

»Vaščana pojo«

Sobota

20. 7. 2002, 20.30

pri Košarju na Gori

Bališ - GH Kovač

BALIŠ

rock across the meadows

helmut bibl • andi bartosh
willi resetarits • joško vlasich

Ebriach/Obirsko pri Zeleni Kapli

21.00 uri
19. Juli '02

22:30 DJ-Line z »TURNTABLE - brothers« - open end • PREDPRODAJA: € 6,-; VEČERNA BLAGAJNA: € 8,70; MLADINA DO 12 LET - PROSTI VSTOPI SHUTTLE SERVICE: € 1,- TEL: 04238-8211, MOBIL: 0664-4533725 INFO-HOTLINE: 0664-5200085

KOMENTAR

Kar nekaj časa sem razmišljal, ali naj napišem naslednji prispevek ali ne. Jasno mi je, da se lotevam teme, ki je po svoje zelo pereča in je ravno zaradi občutljivosti bolj predmet zaprtih, da ne rečem, zaupnih razprav. Tudi če je stvar občutljiva in morda po mnenju nekaterih neprijetna za odprto, torej javno diskusijo, sem prepričan, da so to le argumenti, ki so izraz velike bojazljivosti. Zdi se mi, da smo ravno pri dvojezičnem šolstvu v preteklosti veliko preveč le reagirali, sami pa smo zadržano predlagali potrebne reforme. Kritičen pogled, ki je prišel »iz lastnih vrst«, je izval v prvi vrsti začudenje in čestokrat tudi zaničljivo pripombo o črni ovci. Z dobrohotnimi in stvarno utemeljenimi predlogi po reformi, ki so prišli »od zunaj«, npr. iz univerzitetnih krogov, smo se počasi ali pa sploh ne sprijaznili. Vodilo nas je prepričanje, da sami najbolje vemo za zadeve in potrebe in da se strokovnim namigom »od zunaj« kaj lahko izognemo. Svoje možgane smo v resnici napeli šele takrat, kadar je prišla masivna zahteva po spremembah od krogov, katerim nikakor ni šlo za dobrohotne in inovativne reforme dvojezične vzgoje, marveč za poslabšanje in odzivanje na rob družbe. Ubraniitev takih zahtev je bila vedno težka in malo uspešna, ker je tako koroški politiki kot nemškonačionalnim silam s svojimi napadi uspelo nekaj, namreč, dvojezično šolstvo prikazati kot nekaj spornega, kot področje, ki se nahaja izven regularnega avstrijskega šolskega sistema, kot zadevo, ki jo je treba čimprej preveriti, kot del, ki dela stalno skrbi in ki po vrhu privilegira samo slovensko govoreče in zapostavlja nemško govoreče. Dvojezično šolstvo je postalo nekaj, kar slej ko prej vzbuja distanciranost, oklevanje in zadržanost.

Če bi danes naredili raziskavo o imidžu dvojezičnega šolstva, bi po vsej verjetnosti bili zelo začudeni nad sliko, ki jo ima večinsko prebivalstvo. Do teh trditvev pridem zaradi številnih treznih izkušenj z nemško govorečimi sodeželanici, pri čemer je treba še izpostaviti, da so to ljudje z razmeroma visoko izobrazbo, taki, ki se šolajo na univerzitetni ravni oz. taki, ki so celo preko lastnega poklica vključeni v vsakdanje zadeve in celo prakso dvojezične šolske vzgoje. Vsekakor osebe, katerim ne moramo odrekati izobraženosti, radovednosti, odprtosti in pripravljenosti širiti lastni horizont. Kadar gre za dvojezično šolstvo, je nevednost velika. Šele nekoliko bolj poglobljena diskusija o nastanku, razvoju, pogojih in perspektivah manjšinskega šolstva prikaže, da ta nevednost nikakor ni tako nepristranska in ne-

dolžna, ampak je po navadi prežeta s hudimi predsodki in nenenazadnje tudi z odklanjanjem. Toliko večjo distancirano in odklonilno držo do dvojezičnega šolstva je po mojem treba pričakovati pri prebivalstvu, ki te možnosti širše in daljše šolske oz. poklicne izobrazbe nima oz. ni imelo.

Politika odpušča šole v samoodgovornost

Zakaj pišem to? Šolstvo je danes bolj na prepihu kot kdajkoli. To velja za vsa šolska področja. Prepil je postal nenačuden tudi s tem, da državne oblasti odpuščajo posamezne šole v lastno avtonomijo, torej v lastno odgovornost. Kakovost šole bo v bodoče primarno odvisna od tistih, ki v njej agirajo, delajo, ki imajo v njej svoja delovna mesta. Državna oblast skrbi v prvi vrsti še za okvir in zakonske pogoje, šolsko življenje in učenje pa morajo oblikovati tisti, ki so za šolski vsakdan tudi odgovorni. Vodstvo šole in učiteljski zbori so tisti odločilni dejavniki, ki

vodi do nemira, do novih obremitev in novih nalog, katerih doslej vodstvo in učitelji niso bili vajeni. S šolsko avtonomijo stopa vsaka posamezna šola v gledišče javnosti, javnega opazovanja in ocenjevanja. Kdor se temu odreče, za javnost ni prezenten in ne dojemljiv. Šola, ki si želi javne pozornosti in akceptance, se mora tudi predstaviti kot šola z zanimivim profilom. To pomeni, da morata vodstvo in kolegij šole tako prezentiranje tudi sama uresničiti.

Čemu zahteve po dvojezičnosti, če ni kandidatov in kandidatke?

Vsa ta razmišljanja imajo svoj konkreten povod. Gre za dejstvo, da bodo v kratkem kar na nekaterih dvojezičnih ljudskih šolah razpisana ravnateljska mesta, ki jih bo treba zasesti. Kako se bodo te šole v bodoče razvijale in prezentirale, kakšen bo njihov pedagoški profil in kako kakovostna bo njihova dvojezična vzgoja, bo v veliki meri odločalo bodoče

ZADRŽANOST NE KORISTI DVOJEZIČNEMU ŠOLSTVU

Kdo odgovarja za kakovostno vodenje in upravljanje dvojezičnih šol?

vedno bolj prevzemajo iniciativo za imidž posamezne šole, za kakovost učenja in za počutje otrok. Avtonomija nikakor ni privilegij za samovoljno ravnanje, ampak pomeni predvsem mandat, da šolsko vodstvo z učitelji vred garantira kvalitativno šolsko izobrazbo, vzgojo in vzdušje. Medtem ko je v preteklosti morala šolska oblast zagovarjati pred javnostjo spremembe in nivo učenja v šolstvu, so dandanes šole tiste, ki naj prevzemajo to odgovornost. Kako se posamezne šole javnosti prezentirajo in ponujajo svojo identiteto, ni stvar šolskih nadzornikov, ampak je stvar vsake posamezne šole. Z avtonomijo je šola dobila odgovornost zase in za učenje.

Šolska avtonomija je povzročila nekaj, namreč, da se morajo šole koncentrirati nase, na svoje pogoje, svoje zmogljivosti, svoje perspektive. V okviru šolske avtonomije postaja samostojnost, odgovornost in samoiniciativa vsakega učitelja/vsake učiteljice eden bistvenih pogojev za nadaljnji razvoj posamezne šole. Ugled in perspektiva šole sta v veliki meri odvisna od prizadevnosti, inovativnosti, kvalificiranosti in civilne korajže učiteljev/učiteljic, ki na njej delajo. Šolska avtonomija spravlja šole v medsebojno konkurenco. Konkurenčnost med šolami je nekaj novega in

ravnateljstvo. Ugled in pomembnost dvojezičnosti na posameznih šolah bosta med drugim tudi odvisna od tega, če bo na izbiro zadosti dvojezično kvalificiranih kandidatov in kandidatke, ki se bodo potegovali za to pomembno funkcijo. Politične zahteve po upoštevanju dvojezičnosti pri nameščanju ravnateljev/ravnateljic gredo lahko popolnoma v prazno, če med kandidati/kandidatkami ne bo dvojezično kvalificiranih. Odgovornost za kakovostno vodenje in upravljanje dvojezičnih šol ni zgolj samo pri politično odgovornih, npr. pri slovenskih političnih organizacijah, ampak predvsem pri dvojezičnih učiteljih. Zavedati se morajo, da ravno novejši trendi v šolstvu, ki sem jih prej omenil, terjajo od vsakega več soodgovornosti in pripravljenosti, za oblikovanje šole in njene izobrazbe. Čeprav so trenutni izživji glede vodenja šol zelo zahtevni, nudi ravno šolska avtonomija veliko možnosti, da se dvojezične šole razvijajo v pomembne in atraktivne institucije. Treba je, da se dvojezični učitelji/učiteljice zavedajo svoje soodgovornosti, kadar gre za izbiranje in nameščanje najboljših kandidatov in kandidatke pri ravnateljskih mestih na dvojezičnih šolah. ≤

Dr. Vladimír Wakounig

DRUGI KROG KONSENZUALNE KONFERENCE

Dvojezična topografija naj se rešuje v paketu

Drugi krog konsenzualne konference, bil je minuli petek, 12. julija 2002, v prostorih zveznega kanclerstva na Dunaju, se je končal z dogovorom, da se ustanovi posebna delovna komisija, ki naj do začetka septembra pripravi seznam krajev, ki naj bi dobili dvojezične napise.

Kot ostali udeleženci je tudi slovenska stran v pogovore šla z izdelanim predlogom KOKSa o postavitvi 394 dvojezičnih krajevnih napisov. Koroška deželna vlada je predložila predlog, ki so ga izdelali dunajska univerzitetna profesorja Herbert Haller in Bernhard Raschauer ter pravnik pri uradu deželne vlade Gerold Glantschnig. Ta predvideva uresničitev razsodbe ustavnega sodišča na osnovi spremembe zakona o narodnih skupnostih. Deželni glavar je dodatno prišel z znano

fiji podpiše izjava o poravnavi spora. V njej naj stoji, da je člen 7 glede topografije izpolnjen.

Prav tako naj bi zastopnik Slovencev in nemškonačionalnih organizacij podpisala neko pravno izjavo, v kateri naj bi po besedah predsednika kaha-deja Feldnerja izrecno obsodila partizansko gibanje na Koroškem.

Občine, ki bojo podprle postavitev dvojezičnih krajevnih napisov, naj se nagradijo s posebno regionalno podporo.

Vprašljivo pa je, če je zahteva po ljudskem glasovanju o postavitvi dvojezičnih tablah dejansko z mize. Za konferenčno mizo je kancler Schüssel takšno glasovanje jasno odklonil, ker večina ne more glasovati o pravicah manjšine in je manjšinsko vprašanje zvezna stvar. Tudi predsednika osrednjih organizacij, dr. Marjan

Po konferenci je bilo zanimanje novinarjev veliko

blokado novih tabel ter z zahtevno, da mora o postavitvi novih krajevnih napisov nujno odločiti prebivalstvo občine.

V pogajanjih pod vodstvom kanclerja Schüssla, ki navrh ni dal nobene izjave, se je na podlagi Haller-Raschauer-Glantschnigovega papirja izcimil predlog o delovni komisiji. Ta naj na osnovi kriterijev, kot so popisi prebivalstva, prisotnost Slovencev v političnem, cerkvenem, gospodarskem, in kulturnem življenju ter prijav k dvojezičnemu pouku, do začetka septembra določi občine in vasi z dodatnimi krajevnimi napisi. V paketu naj bi rešili tudi vsa ostala vprašanja, ki zadevajo manjšino, kot so to medijska oskrba, dvojezični otroški vrtci, podpora kulturnim društvom in drugo.

Iz tega sledi, da je blokada, ki jo je glede dodatnih krajevnih napisov najavljala deželni glavar, padla. Prav tako pa so Slovenci umaknili predlog o 394 tablah.

Dodatno je bilo sprejeto, da se po uspešni uresnitvi razsodbe ustavnega sodišča o topogra-

Sturm in Bernard Sadovnik, stojita na stališču, da je glasovanje o tablah z mize. Enako je dejal predsednik koroških socialdemokratov Ambrozy. Predsednik koroške ljudske stranke Wurmitzer je zvenel že drugače: »Trenutno,« je bil njegov komentar. Svobodnjaki, Haider in Strutz, pa postavitev dvojezičnih krajevnih napisov slej ko prej pogojujejo s pristankom občanov posameznih občin.

Prav tu in pa pri soglasju članov Delovne komisije pri izbiri vasi in občin, ki naj dobijo dvojezične krajevne napise, sta prelomni črti, na katerih se lahko podre ves dogovor konsenzualne konference.

Koliko krajev na južnem Koroškem naj bi dejansko dobilo dvojezične topografske napise, nihče ni hotel povedati. Vsi so poudarjali, da bo izbira seveda v soglasju in na osnovi razsodbe ustavnega sodišča. Do 12. septembra naj bi predlogi stali, bili izdelani, kajti tretji krog konsenzualne konference, določen za ta dan, naj bi bil tudi zadnji. Franc Wakounig

O sklepih in dogovorih, sprejetih minuli petek, 12. julija 2002, na dunajski konsenzualni konferenci, so v ponedeljek, 15. julija 2002, razpravljali odbori ZSO. So jih potrdili ali odklonili?

Bila je to zelo živa, konstruktivna in dolga seja. Na koncu smo o teh zadevah glasovali in velika večina je potrdila pot slovenskih pogajalcev. Dogovorili smo se, da komisija naredi predlog, ob tem, da je za nas slej ko prej razsodba ustavnega sodišča tista osnova, iz katere izhajamo. Poleg tega upoštevamo še nadaljnje faktorje. Zelo jasno smo sprejeli tudi sklep, da mora rezultate komisije potrditi razširjeni KOKS.

Sklep KOKS-a o 394 dvojezičnih topografskih napisih zdaj sploh ni več predmet razprav. Je torej pogorel?

Ta predlog po mojem mnenju še ni pogorel. Res je, da so vsi politični faktorji, od predsednikov deželnih političnih strank do zveznih, odklonili 394 tabel. Mi smo na drugi strani odklonili papir Raschauer-Haller-Glantschnig, ki naj bi uvedel plebiscitarno glasovanje na občinski ravni. Zato smo se dogovorili za tretjo pot, da ne govorimo več o številkah, temveč od občine do občine, od vasi do vasi določimo kraje, ki naj bi dobili dvojezični napise. Tako mislimo dokazati upravičenost dvojezičnih tabel. Vsebinsko je predlog KOKS-a še vedno prisoten.

Nekaj podobnega, da predstavniki dežele, strank, Slovencev in nemškonacionalnih organizacij skupno lobi- rajo za dobro vzdušje med ljudmi, je bilo sklenjeno že pred dvema letoma za tako imenovano okroglo mizo. Kaj je iz tega nastalo, smo videli v Velikovcu, Šentjaku- bu, Galiciji, Dobrli vasi in zdaj v Borovljah, kjer so predstavniki dežele (pred- vsem Haider) in nemškonacionalne organizacije kot KHD in KAB zagnali hudo gonjo proti dvojezičnim napisom. Kje pa stoji, da naj bi se zdaj obnašali drugače, v prid dvojezičnih napisov?

Ta nevarnost seveda obstaja. Zdaj pa je položaj takšen: zvezna vlada mora reagirati na odločitev ustavnega sodišča. Je pa seveda pod pritiskom deželnih dejavnikov, ki odločitev ustavnega sodišča hočejo bodisi ignorirati ali pa zminimalizirati. Meseca septembra bo Svet Evrope obravnaval avstrijsko poročilo o položaju narodnosti in za avstrijsko vlado in državo bi seveda bilo neoprijetno, če bi ta komisija obravnavala nespoštovanje odločitev ustavnega sodišča.

To so zdaj dejavniki, ki igrajo določeno vlogo. Na konsenzualni konferenci je šlo za to, ali je konec pogajanj in se razidemo ter se stvari razvijajo po svoji dinamiki, ali pa po tretji poti najdemo rešitev. Mi smo se odločili za tretjo pot, tudi

POGOVOR Z DR. MARJANOM STURMOM, PREDSEDNIKOM ZSO

Predlog KOKS-a o 394 tablah vsebinsko še prisoten

O sklepih in dogovorih petkove konsenzualne konference na Dunaju sta v ponedeljek, 15. julija obširno razpravljala Upravni in Izvršni odbor Zveze slovenskih organizacij. Urednik Franc Wakounig se je o problemskem paketu pogovarjal s predsednikom dr. Marjanom Sturmom.

zato, ker je okvir komisije časovno omejen: do septembra morajo biti rezultati na mizi. Razširjeni KOKS jih mora potrditi ali zavrniti.

Že samo to, da je konsenzualna konferenca pod pritiskom nekega termina, da Avstriji pomagamo priti do lepega mednarodnega spravevala v predmetu »pravice manjšin«, je zelo vprašljiv način manjšinske politike. Zastopnika slovenske narodne skupnosti se izpostavljata očitku, da sodelujeta pri tej kravji kupčiji v prid države, ki ji je navidezen ugled važnejši kot pa to, da se izvedejo določila ustavnega sodišča v prid manjšin.

Tako enostavno to ni, in sicer zato, ker odločitev ustavnega sodišča ne pomeni linearno, da 394 dvojezičnih krajevnih napisov že pomeni izvršitev odločitve ustavnega sodišča. To bi lahko bilo tudi 800 tabel, če upoštevamo mednarodno pravo, ki meri pogodbe po zgodovinskem pricipu, torej po času, ko je neka pogodba nastala. Na drugi strani je treba poudariti, da smo pri številki 394 upoštevali tudi kraje, ki tabel sploh nimajo.

Je pa število 394 seveda tudi najnižji kompromisni predlog, ki smo ga naredili sami ...

To so bila pogajalska izhodišča. O rezultatu bodo diskutirali forumi narodne skupnosti in ti bodo

ugotovili, če je rezultat pogajanj v smislu pravne države in narodne skupnosti ali pa ne.

Kakšna škoda pa bi Slovincem nastala, če do 12. septembra forumi ne bi sprejeli pričakovanega sklepa oz. če bi do konsensa prišlo šele po posvetu Sveta Evrope o položaju manjšin v Avstriji?

Tega vprašanja ne znam oceniti oz. kakšno moč ima Svet Evrope. Pravim, da to so faktorji, ki igrajo vlogo in kdor je v politiki, bo vedel, da je zmeraj vprašanje, kdo zapusti pogajalsko mizo in kdo se trudi za rešitev. To se mi zdi tudi pomembno iz vidika, da bi bila narodna skupnost prisiljena sprožiti postopek na podlagi okvirne konvencije Sveta Evrope.

O številkah, točneje o številu možnih dvojezičnih krajevnih napisov menda na konferenci na Dunaju ni bilo govora in tudi od oseb za konferenčno mizo ni bilo nič zvedeti o številu tabel. Kje pa je tista točka, pri kateri bi koroški Slovenci bili primorani, da zapustijo pogovore?

Teoretično je tako: pogodbeni partnerji avstrijske državne pogodbe in s tem člena 7 so štiri zavezniške sile. Za nas bi bilo zelo enostavno, če bi te povedale, kaj so si predstavljale, ko so leta 1955 podpisale državno pogodbo. Ker pa signalov vlesil nimam, se to vprašanje odvi-

ja na notranjeavstrijski ravni. V skrajnem primeru bi lahko sprožili tudi postopek pri Svetu Evrope. Mi bomo vztrajali na tem, da mora biti rešitev problema v smislu odločitve ustavnega sodišča. O tem ne more biti debate. Ker je predlog 394 tabel nastal za zeleno mizo na osnovi statističnih podatkov, si te podatke hočemo ogledati v stvarnosti, v vsakdanu. Mi smo optimistični, da lahko dokažemo utemeljenost naših predlogov.

Deželni šolski nadzornik Tomaž Ogris že svari pred tem, da bi prijave k dvojezičnemu šolstvu vnesli kot možen faktor pri vrednotenju te podobe.

Ustavno sodišče se je v svoji odločitvi naslonilo na ljudska štetja. Ta pa, kot je znano, niso štetja po narodnostni pripadno-

To bi pomenilo odstop od člena 7 ADP, odstop od sistema manjšinske zaščite. To, da je padla, da je z mize zahteva po povpraševanju občanov, je bil eden od pogojev, da smo mi nadaljevali pogovore. Povpraševanje je z mize, to je potrdila ljudska stranka, tudi zvezni kancler je to jasno odklonil.

Kaj pa zahteva, da bi predstavnika Slovencev in nemškonacionalnih organizacij naredila skupno izjavo, katere očitni glavni namen je obsodba partizanov?

Tu gre za dve strani. Na eni strani imamo avstrijsko-slovensko komisijo zgodovinarjev, ki iz strokovnega vidika obravnava problematiko skupnih odnosov v preteklosti. Mi se ne bomo spuščali v to strokovno delo. Drugo pa je, da bi ta skupna izjava bila uperjena v prihodnost s poudarkom na evropski integraciji, ko bi s pristopom Slovenije k EU bili naboji preteklosti preseženi. Tako jaz pojmem to izjavo, ne pa, da se gremo delo zgodovinarjev.

Predsednik kahadeja Feldner je izrecno naglasil obsodbo partizanov. Vemo pa, da noben koroški partizan nikdar ni bil obsojen za vojne zločine in zločine proti človečnosti, zagrešene med vojno in po njej.

Stvar je jasna: odpor proti nacizmu in fašizmu je bil legitimen do 8. maja 1945 ...

... potem pa ne več?

Od 8. maja 1945 začnejo veljati novi mehanizmi, ki temeljijo na človekovih pravicah, demokraciji in tako naprej. Da so zmagovalci po 8. maju 1945 tu in tam tudi kršili človekove pravice, je nesporno.

Na Koroškem pa so se Nemci in njihovi pomagači kljub podpisani kapitulaciji še dolgo borili in niso položili orožja.

Nemci se niso borili, pač pa določene enote nacistične vojske. To problematiko morajo obdelati zgodovinarji. Načelno pa je jasno, da ne more priti do relativiranja, do razvrednotenja antifašističnega boja in upora kot bistvenega elementa osvoboditve Evrope.

Kaj pa izjava o poravnavi spora (Streitbeilegungserklärung), ki naj izrecno ugotavlja, da je člen 7 izpolnjen?

To je tudi ena od točk, o kateri smo govorili. V primeru soglasne rešitve vprašanj dvojezičnih tabel bi Slovenci podali izjavo, da je člen 7 v zadevi topografije izpolnjen. Da ne bo nesporazumov, to bi se zgodilo v primeru, če bi res prišlo do rešitve, do katere bi brez pridržkov lahko rekli JA. Tudi o tem bi moral odločati razširjeni KOKS.

Hvala za pogovor!

» ... odločitev ustavnega sodišča ne pomeni linearno, da 394 dvojezičnih krajevnih napisov že pomeni izvršitev odločitve ustavnega sodišča. To bi lahko bilo tudi 800 tabel, če upoštevamo mednarodno pravo, ki meri pogodbe po zgodovinskem pricipu ...

POLETNI KONCERT SPD »TRTA«

V Šentlipšu petje in ljudski plesi

Poletni koncert SPD »Trta«, ki je minulo soboto, 13. julija zvečer, bil po utečeni šegi v šentlipški ljudski šoli, je potrdil močan kulturniški utrip Slovencev v žitrajški občini. Ta koncert namreč sodi v vsakoletni niz pomembnih prireditev »Trte«, katerih višek je nedvomno open air festival sredi avgusta. Plakati že zdaj vabijo na to vse bolj pomembno in priljubljeno srečanje zborov in kulturnikov.

Poletni koncert je vsakič lepa priložnost za navezovanje stikov z zbori in plesalci od blizu in dale. Letos je »Trta« pri izbiri gostov ostala bolj »bližu«. Poleg domačih skupin, moškega pevskega zbora, ki ga večje vodi Pavli Stern, in folklorne skupine pod mentorstvom Rada Markitza, sta bila v gosteh še plajberški »Viergesang« in pa dekliška skupina »Vidrinke« iz Vidre vasi. Mla-

di in zvonki glasovi deklet iz pliberške okolice so občinstvo zelo navdušili, mladostniško razposajenost pa je v prirediteljev seveda vnesla tudi domača folklorna skupina. Seme, ki ga je svojčas vsejala Slavica Kukovica, iz leta v leto rojeva bogat

in plemenit sad. Moški kvartet iz nemškega Plajberka (Bleiberg-Kreuth) se v glavnem posveča knapovski in nemški koroški ljudski pesmi.

O moškem zboru »Trte« veliko pisati bi pomenilo nositi vodo v Dravo, kajti ta zbor, ki

se je v soboto predstavil z nekaj novimi člani, že dolgo sodi med najbolj priznane pevske skupine v deželi.

Pri »Trti« se zavedajo pomena dobre in strokovne povezave. To odgovorno nalogo sta mojstr-

sko in dvojezično opravili Ani Micheu in Aleksandra Lipuš.

Po koncertu je bilo družabno srečanje, ki so ga z doma pripravljenimi poslasticami in dobrotami obogatile članice društva. F.W.

Žitrajška folklorna skupina z mentorjem Radom

Veselo na delo – so si rekli otroci v vrtcu Šentprimož in se prijavili na plavalni tečaj, ki ga letos ponuja vrtec. Pod strokovnim vodstvom se bodo naučili plavanja in se v počitnicah brezskrbno lahko podali tudi v globlje vode.

Kakšna bo v prihodnosti dejanska radijska oskrba koroških Slovencev, lahko samo ugibamo. Zdajšnja ureditev, namreč na eni strani dnevna slovenska oddaja na ORF-Koroška, na drugi pa celodnevna oskrba, ki jo na osnovi posebne licence zagotavlja radia AGORA in Radio dva ddzj (poprej Korotan), združena v AKO, to je AGORA-Korotan-AKO-Lokalradio GmbH, je, kot vemo, na udaru koroških in zveznih političnih ter internih orfovskih varčevalnih ukrepov in je zagotovljena le še do konca leta. Radio Korotan se je koncu leta 2001 preimenoval v

QUO VADIS MANJŠINSKA RADIJSKA PONUDBA?

Usklajenost ne sme biti zgolj programatična fraza

Radio dva GmbH (dzj). V četrtek, 11. julija 2002, je bila letna skupščina družabnikov AKO, to je nosilca licence za zasebni radio slovenske narodne skupnosti. Na skupščini so se zadržniki AKO dogovorili za koordinirano medijsko politiko in nastopanje v javnosti in potrdili, da slej ko prej velja razdelitev oddajnega časa, kakršna je bila pogodbeno določena na začetku oddajanja obeh radijov leta 1999. Potemta-

kem radio AGORA oddaja med 10. in 14. uro ter od 18. do 2. ure, Radio dva ddzj (poprej Korotan) pa od 2. do 10. ure in od 14. do 18. ure. Ta pogodbeno vezana ureditev ostaja veljavna ne glede na druge neformalne dogovore med partnerji AGORA, Radio dva ddzj (poprej Korotan) in ORF-Koroška.

Da bi licenco lažje ohranili, so se radio AGORA, Radio dva ddzj (poprej Korotan) in pa ORF v neformalnem dogovoru zmenili o dnevnem sporedu, ki ga med 6. uro in 18. uro skupno oblikujejo in oddajajo pod imenom Radio dva na licenci, katere nositelj je AKO. Ostalih dvanajst ur (v večernem času) pa oblikuje radio AGORA po lastni presoji.

Že imenska podobnost, da ne rečemo imenska enakost delniške družbe Radio dva ddzj (poprej Korotan) in pa sporeda Radio 2 povzroča precej zmešnjav in nejasnosti. Najbolj ekspliciten dokaz za to je, da Marjan Pipp, ki je poslovodja Radio dva ddzj (poprej Korotan), v javnosti nastopa tudi kot predstavnik sporeda Radio 2. Po mnenju zastopnikov radia AGORA bi spored Radio 2 morali navzven skupno in enakopravno zastopati predstavniki vključenih partnerjev in sicer Lojze Wieser za AGORA, Jurij Perč za ORF ter Marjan Pipp za Radio dva ddzj (poprej Korotan).

Tako je nejasno, ali je Marjan Pipp v dnevniku »Der Standard« z dne 12. julija 2002 kot poslovodja Radio dva ddzj (poprej Korotan) ali pa kot predstavnik sporeda Radio 2 grozi vodstvu ORF na Dunaju »s pravnimi koraki«. Iz poročila v Standardu ni mogoče jasno

razbrati, ali Pipp išče stike s radijsko postajo Krone Hitradio.

Obstoj sporeda Radio dva je zaenkrat zagotovljen do konca leta in ukinitvev kot Damoklejev meč visi nad glavami sodelavcev. Pri radiu AGORA poudarjajo, da grozeč časovni limit seveda ne dopušča sproščene dolgoročne načrtovanja, hkrati pa tudi ovira normalen

razvoj medija. AGORA se zavzema za partnersko sodelovanje v zdajšnji obliki, pri čemer pa je treba podvzeti vse, da se ohrani licenca za celodnevno, 24-urno oddajanje. Kajti kakor ostali državljani moramo tudi koroški Slovenci imeti pestro in raznoliko medijsko ponudbo ter zagotovljeno možnost programske izbire. Franc Wakounig

IZLET

»Mlada Podjuna« v Solnogradu

Ker smo koncert ob naši 20-letnici tako dobro opravili, nas je Podjuna povabila na izlet. V soboto ob 7. uri zjutraj smo se zbrali pred domom v Pliberku. Tam nas je že čakal bus. Vstopili smo vanj in ko je šofer odpeljal, so nam mahale mamice. Z busom smo se

peljali v živalski vrt Ferleiten. Tam smo videli bizone, jelene, srne, zajčke, medvede, risa in še mnogo drugih živali. Kosilo smo imei tam v gostilni. Potem smo šli na igrišče. Tam so bili Nautic Jet, Butterfly, Sky Diver, trampolin, velikanski tobogan in še mnogo več. Zelo smo se zabavali. Šlo je spet domov. Tokrat smo se peljali po panoramski cesti čez Veliki Klek. Utujeni, a zadovoljni smo prišli domov. V Solnogradu je bilo lepo.

Sara Trap, pevka Mlade Podjune

»Mlada Podjuna« na zaslužnem izletu

DRAVOGRAD

Ob dnevu množičnega izseljevanja

V občini Dravograd so pred sedeminštiridesetimi leti za svoj praznik izbrali 4. julij v spomin na množično izseljevanje zavednih domačinov in njihovih svojcev leta 1941. Seznam politično sumljivih, ki so ga posredovali nemški vohuni, je vseboval stodeset

ljudi vseh starosti, ki so bili skupaj z drugimi v procesu etničnega čiščenja in ponemčevanja izseljeni v Srbijo. Spominjajo pa se tudi bojov Maistrovih borcev za severno mejo (1918-1920) in junaškega odpora v osamosvojitveni vojni za Slovenijo 1991 leta, ko so domačini prav tako branili mejo ter bili izpostavljeni močnim pritiskom JLA. V ta namen so predstavniki borčevske in veteranskih organizacij z županom Radom Krpačem položili vence pri treh spominskih obeležjih duhu odpornosti in zahtevanim žrtvam. S. Š.

Ob polaganju vencev v spomin na izseljevanje

BALIŠ SE PREDSTAVLJA

»Rock across the Meadows«

Zadnje čase je na Koroškem potekalo kar nekaj dobrih (slovenskih) rock-koncertov. Spomnimo se samo na Dobro vas (Srce Goes Rock) pred nekaj tedni. In ta teden se nam spet obeta kar izvrsten koncert. Na Obirskem pri Kovaču bodo ta petek, torej 19. 7., namreč zagodli lokalni heroji »Bališ«. In ne samo to – ker so »Bališki fantje« pred kratkim izdali novo zgoščenko, so povabili na nastop tudi vrsto drugih glasbenikov, ki so sodelovali pri tej zgoščenki. To so kitaristi, ki so že podpirali znane avstrijske

bende kot npr. Drahdwaberl ali pa celo edini pravi avstrijski pop-zvednik Falco. Andi Bartosh (Rounder Girls) je kot snemalec in producent zgoščenke ravno tako zraven kot Joško Vlasic, pevec znane gradiščansko-hrvaške rock skupine »Bruji«. Pika na i pa je Willy Resetarits, bolj znan kot Kurt Ostbahn.

Nekaj sprememb je bilo tudi pri Bališih samih, saj jih tokrat prvič podpirata pevki Kerstin Ogradnik ter Silvana Kert. Gosti iz tujine pri takem koncertu seveda tudi ne smejo manjkati

– iz Trsta lahko pozdravimo skupino »Snifferson Family«.

Kdor pa po vsem tem še vedno ne bo imel dovolj, tega čakata za konec še DJ-a »Turntable – brothers«.

Na vsak način nas čaka koncert, ki se ga lahko veselimo. Kogar skrbi, kako bi prišel po predstavitvi domov, ga (ali jo) lahko pomirimo z vestjo, da so organizatorji uredili shuttle-service, ki bo obiskovalce prevažal z Obirskega do Železne Kaple in obratno.

Ahja – prireditev bo potekala na prostem in to ob vsakem vremenu. Ni treba skrbeti, da bi se zmočili, saj bo v primeru, da bi deževalo, postavljen šotor. www.balis.at

Gregor Wakounig

LIBUČE

Jubilejna raziskovalna delavnica

V ustvarjalnem okolju Galerije Falke v Libučah, kjer je njena lastnica teden dni nudila delovni prostor skupini sedemnajstih mladih raziskovalcev z obeh strani meje, so le-ti zadnji večer pred zaključkom obiskovalcem predstavili prve raziskovalne rezultate.

Deseta etnološka raziskovalna delavnica, ki so jo organizirale Mestna zveza prijateljev mladine iz Ljubljane, Slovenska prosvetna zveza iz Celovca ter krajevno društvo Moški pevski zbor »Kralj Matjaž« iz Libuč – tokrat že tretjič v vaseh okoli Pliberka – je bila tokrat manj zadržana v preteklost, mladi so se namreč med drugim seznanili tudi z aktualnim doga-

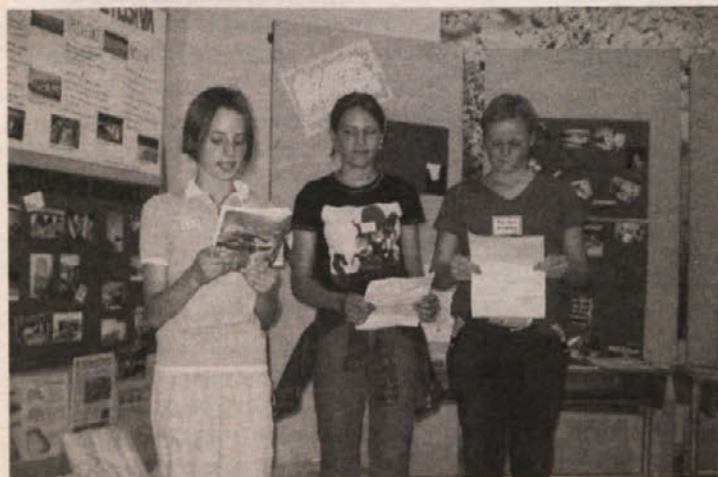
janjem, še kako pomembnim za nadaljnji položaj slovenske narodne skupnosti na Koroškem. O tem, kakšen je položaj slovenskega jezika na narodnostno in jezikovno mešanem območju, o čezmejnem sodelovanju nekoč in predvsem notraj bližnjega skupnega bivanja v Evropski uniji ter o usodi malih dvojezičnih šol, so se pogovarjali tudi s pliberškim županom Raimundom Grilcem. Če bi sodili po vprašanih, ki so mu jih zastavljali mladi raziskovalci, se z njegovim pogledom in pristopom k reševanju aktualnih težav, s katerimi se srečuje slovenska narodna skupnost na Koroškem, niso preveč strinjali, kar so v improvizirani obliki

odkrito pokazali tudi na zaključni prireditvi.

Večino tem, ki so bile v središču letošnjega raziskovanja, mladi niso spoznavali le s pomočjo pripovedovanja, temveč so jih okušali tudi na lastni koži. Ko so na primer v slovenskem jeziku naročali pijačo, jedačo ali vstopnico, še najbolj pa takrat, ko jih je v eni od pliberških diskotek njen lastnik zaprosil, naj se »držijo v kotu, ker mu kot Slovenci znižujejo ugled«. Kljub temu pa je bila skupna izkušnja ta, da so tisti, ki so trdno vztrajali pri slovenskem jeziku, zahtevano vedno tudi dobili. Žal pa je tako, da so mladi koroški Slovenci vprašane, ki jih niso poznali, nagovorili nemško, še preden so se prepričali, ali morda ti le ne obvladajo njihovega jezika. Tako se – kot so skupaj ugotovili – dogaja tudi na sodišču in občini. Tudi opozarjanja, naj se domačini med seboj ne pogovarjajo v nemškem jeziku, niso bila tako redka.

Zelo pozorno so si vsi skupaj ogledali tudi film Andrine Mračnikar o usodi Slovencev med drugo svetovno vojno in prisluhnili pripovedi njene matere in babice ter spominom Jožeta Partla.

Celotni rezultati raziskave o že omenjenih aktualnih temah ter o sodobnem kmetijstvu in spominih na pesnico Milko Hartman bodo sredi jeseni izšli v posebnem zborniku.

Na predstavitvi izsledkov raziskovalne delavnice v Libučah

Irena Destovnik

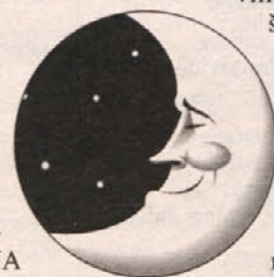
ŽELEZNA KAPLA
SPD »ZARJA«

Vročice poletne noči brez dežja pač ni

Mislilim, da nikogar ne bo snedla zavist, če zapišem, da kapelška POLETNA NOČ šteje med najbolj uspešne in priljubljene poletne družabne prireditve južne Koroške. Letošnja poletna noč je bila v soboto, 13. julija, zvečer pri kopališču v Železni Kapli, prireditelj pa je kot zmeraj bilo SPD »Zarja«.

Začetki prireditve segajo tja na začetek sedemdesetih let prejšnjega stoletja, in iz leta v leto privablja kapelška poletna noč, ta veteran prijetnega počutja in domače zabave, več ljudi pod svoje okrilje in svojo zvočno območje.

Za prireditelja SPD »Zarja« je priprava in celotna organizacija noči izjemen izziv.

To se odraža tako, da so doma vsi člani vključeni v priprave in delo, in je vsaka marljiva roka dobrodošla. Ne vem, če drži, a nekateri pravijo, da so pri »Zarji« prav za izvedbo poletne noči ustanovili poseben »generalni štab«, ki skrbi za brezhibno organizacijo in potek prireditve. In prireditev je res uspešna. Pri kopališču se je kar trlo ljudi, mlado in staro je prišlo, da v prijetnem vzdušju in ob glasbeni spremljavi »Alpe Adria Sexteta« preživi in prepleše nekaj uric ter se tako odpočije od naporenega delavnika. Niti dež ni kvaril dobre volje. No, dež in kapelška poletna noč pa sta kot brat in sestra, kot povest brez konca in kraja, ker enega brez drugega ni. Domačini so se na to španovijo že privadili in jih zato tudi več ne moti oz. so iz tega napravili kar se da najboljše. No, v Železni Kapli in okolici se že veselijo prihodnje poletne noči, ki bo, če bomo zdravi in močni, drugo leto. *w.f.*

Trio Korenika

KRESOVANJE NA ŽAMANJAH

Blisk in grom namesto velikega ognja

Je pa res šment, če vabiš na kresovanje, pa ga zadelj slabega vremena ni oz. ne more biti. To se je preteklo soboto, 13. julija 2002, zgodilo SPD »Vinko Poljanec« in družini Picej, p. d. Tedl, ki sta na Žamanje vabila na tradicionalno kresovanje. Pričelo se je vse kot običajno. Na ražnju je vablivo in mamljivo cvrčal odojek, vino je bilo ustrezno shlajeno, kozarci, krožniki in ostali pribor so bili čisto poplajnjeni, naravnani, kruh narezan, mize kot se spodobi pogrnjene, obiskovalci so kar trumoma prihajali in trio »Korenika« je neumorno igral poskočne viže, da se je na plešišču že kar krepko mašilo. Kot vsako leto je Moški zbor

SPD »Vinko Poljanec« za začetek tudi zapel. Tokrat je iz petja zvenela žalost za dvema pevcema, ki sta v kratkem času za vedno odšla: bivši predsednik Miha Kap, po domače Količ, in pa Hanzej Zepitz, po domače Marolt, ki je pred nedavnim nepričakovano umrl. Oba sta v spominu bila živo prisotna na kresovanju.

A še preden so prižgali kres in se je srečanje prav razcvetelo, se je tam za Peco, Olševo in Topico začelo bliskati in grmeti, od Zablškega jezera pa je zavel oster piš, ki je s seboj nosil prve kaplje dežja. Ob takem vremenu na kresovanje seveda ni bilo mogoče niti misliti in Alojz Čik, predsednik SPD »Vinko Poljanec«, je s težkim srcem odločil, da je veselica preložena v dvorane Tedlnove gostilne, kres pa bojo prihranili za drugič. Za dokazilo, da so na Žamanjah pokazali veliko dobre volje, pa je slika ansambla »Korenika«, ki je skrbel za dobro voljo. *wafra*

PRIREDITVE

PETEK, 19. 7.

ŠTEBEN PRI BEKŠTANJU, farna cerkev – fara Šteben
19.30 Predstava štebenskega pasijona. Po prireditvi bo družabno srečanje pred cerkvijo.

MOHLIČE, farna cerkev
20.00 »Preludios de Montevideo«. Koncert z Janezom Gregoričem

OBIRSKO, pri Kovaču – SPD Valentin Polanšek
21.00 Open-air in predstavitev zgoščenke rock skupine Bališ

SOBOTA, 20. 7.

ŽAMANJE, gostilna »Gasthof am See« (družina Picej Adi)
20.00 Dalmatinski večer s skupino TAMBEČARI

NA GORI pri Košarju – Vaščani pojo
20.30 Koncert. Nastopajo: moški nonet »Vasovalci«, kvartet KUD »dr. France Prešern« iz Žirovnice in Vaščani pojo

NEDELJA, 21. 7.

ŠMIHEL, gostilna Loser
06.00 Izlet čebelarjev. Prijave sprejema Dom v Tinjah, tel.: 04239/2642

KORTE, pri cerkvi – Korčani in farni svet Obirsko
Korško žegnanje s Triom Pegrin
čIRKOVČE, Lombar-Kolenik – ZKP
09.30 Pohod na Komelj in spominska svečanost. Odhod od Pistotnika ob 11.30

OBIRSKO, pri Jerebu – Alpski klub »Obir«
14.00 12. Mednarodno srečanje harmonikašev. Poleg harmonikašev iz Slovenije in Avstrije bodo nastopili še Boštjan Konečnik (prvi svetovnega prvenstva nad 18 let), harmonikarski orkester Mikola Junior in ansambel Mikola. V primeru slabega vremena bo srečanje isti dan ob istem času v gostilni Kovač na Obirskem

KOZJE, pri Oblaku – SPD Radiše
14.00 Tekma koscev

SREDA, 24. 7.

TINJE, v domu Sodalitas Kärnten – ein europäischer Sonderfall; predava univ. prof. dr. Anton Pelinka

ČETRTEK, 25. 7.

VESELE PRI ŠENTPRIMOŽU, gostilna Wutte – SPD »Vinko Poljanec« in Urakova družina
20.00 Koncert pod geslom »Zadoni naj pesem domača«. Nastopajo: MoPZ »Vinko Poljanec« in vokalni ansambel »Nomos«. Zabavna glasba »Duo Peugeot«

PETEK, 26. 7.

ŽELEZNA KAPLA – župnijski urad Železna Kapla
07.30 Romarski dan pri devici Mariji v Trnju;

CELOVEC, mladinski center Mozarthof – Kakkoj

15.00 (do 22. ure) Anime day – dan japonskih risank; Chobits, Abenobashi Mahou Shoutengai, Fake, Nausicaä, prost vstop

KORTE, Pri Franclnu – SPZ, SPD »Zarja«, SPD »Valntin Polanšek«
20.00 otvoritev razstave »Ko bo cvetel lan«

ČETRTEK, 1. 8.

CELOVEC, na dvorišču Mohorjeve – Mohorjeva
Ensemble Wien – Ljubljana; koncert klasične glasbe – Wolfgang Sengstschmid (Dunaj), Erwin Kropfisch (Celovec), Miloš Mlejnik (Ljubljana), Matej Zupan (Ljubljana), Romeo Drucker (Ljubljana)

SOBOTA, 3. 8.

CELOVEC, na dvorišču Mohorjeve – Mohorjeva
Austria Saxophon Quartett; Peter Rohrsdorfer, Daniela Kettl, Martin Steinkogler, Christian Maurer

Slovenska študijska knjižnica v Celovcu obvešča uporabnike, da bo zaradi gradbenih del od 8. 7. do predvidoma 30. 9. 2002 zaprta.

– rojstni dan; Greta Sitter z Obirskega – 80. rojstni dan; Nac Jernej iz črgovič – rojstni dan; Marta Riedl iz Nonče vasi – rojstni dan; Franc Schliesser z Bistrice – rojstni dan; Antonija Kulmesch s Suhe – rojstni dan; Bernard Sadovnik iz Globasnice – rojstni dan; Jozi Urank ml. iz Encelne vasi – rojstni dan; Mateja in Katarina Kerbitz iz Vogrč – rojstni dan; Marjan Fera z Dvora – rojstni dan; Valentin Waldhauser iz Podna – rojstni dan; Marko Krištof iz Dvora – 40. rojstni dan; dr. Andrej Leben iz Celovca – rojstni dan; Ančka Kupper iz Borovelj – rojstni dan; Hanzi Ogris ml. iz Bilčovsa – rojstni dan; dr. Jani Oswald z Dunaja – rojstni dan; Marion Urbajs z Žoprač – rojstni dan; dr. Mirko Boročnik z Ladin – rojstni dan; Hanzi Wieser iz Bilčovsa – rojstni dan; Marjeta Brumnik z Obirskega – rojstni dan; Leni Ogris s Tuc – rojstni dan;

Za posredovanje imen slavljencev in slavljencev se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
V CELOVCU RAZPISUJE

mednarodno likovno kolonijo mladih

ki bo od 25. do 31. avgusta 2002 v Vuzenici v Sloveniji

z udeležbo mladih iz Avstrije, Madžarske, Italije in Slovenije.

Kolonije se lahko udeležijo otroci med 10. in 15. letom.

Prijave in podrobne informacije:

Slovenska prosvetna zveza Celovec,

Tarviser Straže 16
tel.: 0463/514300-20
email: spz@slo.at

Zajtrk s profilom nedelja 21. julij ob 8.30

Tokratnji gost oddaje »Zajtrk s profilom« Radia dva je kitarist Janez Gregorič iz Globasnice. Barbara Predin se bo z njim pogovarjala o njegovi novoizdani zgoščenki »Hommage an Abel Carlevaro«, o mednarodnem festivalu »Kitara in narava«. In še o mnogo drugem.

POPRAVEK

V prejšnji številki se je v tekstu Janika Messnerja o predstavi »Klovnovi pogledi« H. Bölla v garaži Liegl zgodila neljuba napaka; Zadnji stavek se pravilno glasi: »Vse mestne srednje šole bi morale z vsemi germanisti vred videti tega Böllovega Klovna« (in ne z generacijami, kot je bilo zapisano ...)

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71
e-mail: sonja.wakounig@slo.at

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straže 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

ČE 18. 7. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 19. 7. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 20. 6. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi – ...

NE 21. 6. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! 18.00 Glasbena

PO 22. 7. ■ 18.00 Kratek stik

TO 23. 7. ■ 18.10 Otroški spored

SR 24. 7. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 21. 7. ■ 13.30 ORF 2 • Izlet v planski svet: Koča na Bleščeči vabi • »Od ena do nič«: Krstna uprizoritev lutkovne predstave iz mednarodne lutkovne delavnice s produkcijo – nadgradnja medtem že 13. mednarodnega lutkovnega festivala z imenom »Poletni lutkovni prstan« • Ob lepotah okoli Baškega jezera srce zavriska: Kulturno zgodovinski sprehod ob spremstvu domačih zborov.

PO 22. 7. ■ 3.40 ORF 2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal 17.30 Naša pesem

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 Glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 Glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 Narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 19. 7. ■ 19.00 Zrcalo kulture Arhitektura Vrbskega jezera (pon. 20. 7., 1.00) 21.00 Koncert Bališ prenašamo v živo 24.00 Soundtrack: Film Music by Ennio Morricone

SO 20. 7. ■ 19.00 Special ZIM - dvojezičnost na manjšinskem radiu. Tokrat: predstavitev partnerja Donaudialog (pon. 21. 7., 1.00) 20.06 Yugo-Rock Oddaja z jugoslovansko glasbo

NE 21. 7. ■ 19.00 Music for the Masses Nove zgoščenke, glasbene novice, predstavitev skupin, recenzije filmov 22.00 For those about to Rock vse to, kar drugi nikoli ne bi vrteli: hard/stoner/heavy/blues/folk/punk/trash ...

PO 22. 7. ■ 21.00 Take the Jazz Train naša tedenska oddaja o jazzu 23.00 Context XXI transformacija gibanja homoseksualcev 24.00 Forum Elisabeth List: Jezik kot medijalen konstrukt identitete

TO 23. 7. ■ 19.00 V pogovoru Marko Sušnik (pon. 24. 7., 1.00) 20.06 Kakkoj – Japonske risanke in anime 21.00 Noche Latina – Oddaja o južnoameriški in španski glasbi

SR 24. 7. ■ 19.00 Literarna kavarna Otroci Tonhofs (pon. 25. 7., 1.00) 21.00 Ruff Radio skozi oddajo vodijo Alan, Daniel in Mario 22.30 Madforce Da Hip Hop Show

ČE 25. 7. ■ 19.00 Po Koroškem Pohod na Komelj (pon. 26. 7., 1.00) 20.06 Yesterday & Today glasba 60-90ih let 22.00 Izven zakona nadčasne pesmi iz Amerike in okolice. Tokrat: Savoy Grand (pon. 28. 7., 24.00)

SLOVENSKI VESTNIK čestita

PRAZNUJEJO: Tonči Koren iz Šentjakoba – 80. rojstni dan; Štefka in Janez Apovnik iz Borovij – jubilej zlate poroke; Kurt Ilavnik iz Železne Kaple – 40. rojstni dan; Jakej Wolte z Borovnice – 50. rojstni dan; Irmi Laurič z Moščenice – rojstni dan; Frida Ogris iz Bilčovsa – 70. rojstni dan; Frida Stossier na Brdeh pri Kotmari vasi – 60. rojstni dan; Jožef Miklau s Potoka pri Velikovcu – rojstni dan; Greti Užnik iz Borovelj – rojstni dan; Amalija Schliesser iz Pliberka – 50. rojstni dan; Zora Ferm iz Šentjakoba – rojstni dan; Marija Lesjak iz Goselne vasi – okrogli jubilej; Vera Sticker iz Šentjakoba – rojstni dan; Ana Piskernik iz Encelne vasi – 81. rojstni dan; Jaki in Rudi Mlečnik ter Franci Kropivnik s Kota v Selah – rojstne dneve; Fridl Matevšič iz Lovank – rojstni dan; Marija Paulitsch z Dobrove – rojstni dan; Mirko Srienc iz Grabalje vasi

ODKRITJE SPOMENIKA »ODVEDENCEM«

Enostranski in ozek pogled na zgodovino dežele

V petek, 12. julija 2002, ob petih popoldne. Na trgu pred celovško stolnico igra in poje plehmuzika avstrijske vojske, se zbirajo rjavo ogvantani moški in odirdlane ženske, vse starejši letniki, pri vhodu v banko BAWAG stoji paramilitaristično rjavoogvnatana in postrojena »četa« brambovskih zastavonoš. Vzrok njihovega prihoda in nastopa je znan: odkrit bo spomenik tistim Korošcem, ki so jih, kot piše na kamnu, »med drugo svetovno vojno in po njej odvedli in umorili partizani«. O njihovi vlogi in dejanjih v času nacizma, pri izgonu koroških Slovencev in podobno na spomeniku ni nobene besede. In tudi v nagovorih nobene besedice o tem. Pač pa veliko o njihovi žrtvi za Koroško.

Govorniki na skromno obiskani spominski proslavi so Heinz Stritzl, bivši glavni urednik Kleine Zeitung in zdajšnji predsednik tako imenovane »Plattform Kärnten«, v kateri je zbrana vsa nemško-nacionalna združba od hajmatdinstina do abverkempfarjev, celovški župan Scheucher in deželni glavar. Dočim sta Stritzl in Scheucher kolikor toliko znosna, pa Haider priložnost izrabljuje za ponoven frontalni napad na partizanstvo in za solidarizacijo s svobodnjaškim »völkischen Anwalt« Stadlerjem. On je poistovetil na-

cistično strahovlado s povojno zasedbeno oblastjo v Avstriji. Haider mu je priskočil na pomoč in je, izgovarjajoč se na Leo-

Godba avstrijske vojske v čast »odvedencem«

polda Figla, dejal, da je Avstrija postala svobodna šele leta 1955. Koroška da sodi med mesta povojne krivde, ki so jo po njegovem zagrešili partizani. Napad na nedavno televizijsko dokumentacijo o partizanih in napoved o posebni razstavi za šole o povojnih dogodkih v deželi (seveda po meri deželnega glavarja) sta zaokročila nagovor trenutnega prvega predstavnika dežele.

Odkritju spomenika na zelenici pred stolnico je sledila škofova maša v njej. Škof Alojzij Schwarz je pred zbrano množico dejal, da je 14. aprila letos imel mašo za

slovenske pregnance. Kot škof te dežele je vse tiste, ki jim je koroška domovina draga, pozval, da se brez pridržkov združijo v dialogu. Kajti le tako bo mogoče doseči mirno prihodnost za to deželo. Spominjanje pri tem igra važno vlogo, ker človeka usposablja za to pot, hkrati pa naj pomaga, da dosežena raven skupnosti ni ogrožena. Vse navzoče je povabil,

naj se prepustijo doživetju velikodušnosti in vključijo trpljenje nasprotnikov v svojo molitev. »Boljši svet bo mogoče doseči le, če upoštevamo in priznamo tudi trpljenje drugih«, je poudaril škof.

Zloraba spomina in spominjanja

Spominjanje in žalovanje sta temelja človekove bitnosti in izraz določene kulturne stopnje družbe. Te pravice nihče nikomur ne sme odrekati, tudi svojemu sovražniku oz. nasprotniku ne.

Franc Wakounig

NOVA MAŠA MIHE GOLAVČNIKA

Pomeben dogodek za duhovno rast naroda

V nedeljo, 7. julija 2002, je vas Podjuna doživela velik trenutek, saj je domačin Miha Golavčnik tega dne pel novo mašo. Tega, za duhovno rast koroških Slovencev in celotne dežele pomembnega trenutka, se je udeležilo nad 2000 vernikov. Miha Golavčnik se je po maturi na slovenski gimnaziji odločil za duhovniški poklic, pastoralno leto kot diakon je opravil v Pliberku. Vsi tisti, ki so se udeležili maše ob 60-letnici pregona koroških Slovencev, se ga gotovo spominjajo, saj je bral evangelij.

Novomašnika Miho Golavčnika sta domača župnija in občina sprejela že v soboto, 6. julija. Pozdravili so ga dekan Peter Sticker, župan Pavel Robnig, mladina in zastopniki družtev. V nedeljo, po slovesu od doma, je v Podjuni bila nova maša na prostem. Pridigar je bil novomašnikov stric Stanko Trap, ki je med drugim dejal, da k duhovniškemu poklicu sodi tudi osebna izkušnja in preizkušnja velikega tedna. No-

Miha Golavčnik z duhovniškimi sobraty

vomašno slavje, ki je bilo ljudsko slavje v najbolj plemenitem pomenu besede, so okolišnji cerkveni zbori in pa ljudsko petje.

Mihi Golavčniku želimo na izbrani poti duhovništva moči in modrosti, zaupanja v Boga ter da bi ga spremljali dobri in delavni ljudje.

Pismo bralke

Draga redakcija!

Ob branju naših časopisov ugotavljam novo politično zavzetost, tokrat harmonizirano skupno strategijo v zadevi dvojezičnih topografij. Da bo treba izrazite vztrajnosti do zaželenih končnih izpolnitve, nam je vsem vsekakor jasno. Toda ostajajo še področja, ki so neposredno povezana s tematiko dvojezičnih napisov, pa jih do zdaj še nihče ni tematiziral, ne v našem slovenskem časopisu in tudi ne v kulturnopoli-

tičnih programih. Seveda je mogoče, da sem tozadevne iniciative prezrla, v tem primeru se oprostam in prosim za informacije.

V deželnem muzeju v Celovcu, kjer sem pred leti pripravila skupno s kolegico – arheologinjo zgodovinski projekt za šolsko mladino, sem ugotovila, da zvemo mnogo o keltskih plemenih – ki so se dokaj hitro podrgli rimskemu imperiju –, o rimski kulturi, ki je seveda konglomerat raznih kultur, niti enega objekta nisem našla, ki bi pričal o slovenski zgodovinski prezenci.

Naloga deželnih muzejev je, da zbirajo, arhivirajo in prezentirajo

ŠOLSKA ZMEDA V BOROVLJAH

Dežela za združitev ljudskih šol, občina proti

Vse je kazalo, da bo zadnja seja boroveljskega občinskega sveta pred poletnimi počitnicami, v torek, 2. julija 2002, vroča in burna. A tudi tokrat se je uresničil moder pregovor iz politike, da napovedanih rabuk običajno ni oz. da padejo v vodo.

Vzrok velikih pričakovanj je bila tista točka seje, pri kateri naj bi občinski odbor na predlog deželne vlade sklenil združitev Ljudskih šol 1 in 3, ki sta obe pod isto streho. Ljudska šola 1 je dvojezična, Ljudska šola 3 pa enojezična.

Predlog za združitev je 24. junija 2002 napravila koroška deželna vlada, in v Borovljah so nekateri videli ogroženo domovino, ker da bo »nemška« šola ukinjena na račun »slovenske«. Spet drugi so menili, če dežela že zahteva združitev, potem naj se združita Ljudski šoli 2 in 3, ki sta obe »nemški«.

Predloga o zmanjšanju števila treh ljudskih šol v samem mestnem jedru Borovelj na dve šoli deželna vlada ni naredila zato, ker se pač rada šali, ampak zaradi dramatičnega upadanja števila šoloobveznih otrok. Združitev 1. in 3. ljudske šole bi po vseh merilih, predvsem pa zato, ker sta itak že pod isto streho, bila najbolj smiselna.

Občina, ki je zakonski vzdrževalec šolskih poslopij, je odločila, da predloga deželne vlade ne bo upoštevala. Mestni svet je soglasno podprl zdajšnje stanje. In tudi občinski svet je proti glasovoma Volilne skupnosti sklenil, da šoli ne bosta združeni.

Župan Helmut Krainer je odločitev utemeljil s tem, da je hotela občina preprečiti nemir v občini in da se je ravnateljica LŠ 3, Eggerjeva, bala »pomešanja« eno-in dvojezičnih šolarjev. Za primer združitve je občina izdelala sledeči scenarij: dvojezična LŠ 1 naj ostane na svojem, združita naj se LŠ 2. in 3. če pa naj bi prišlo do združitve LŠ 1. in 3., potem se

zdajšnja struktura, sestav razredov ne sme spremeniti. »Nemški« in dvojezični razredi naj so striktno ločeni.

Zdaj je na potezi deželna vlada. Župan Krainer pričakuje, da bo Celovec konec koncev le potrdil sklep občinskega sveta in bojo Borovlje še naprej imele tri ljudske šole.

Kakšna bo dokončna odličitev deželne vlade, še ni jasno, če se bo ravnala po demografskih merilih, potem bosta dve ljudski šoli združeni. To je v svojem pletodiju za združitev navedel tudi dr. Franc Wutti, ki je zastopal odsotnega občinskega odbornika dv. sv. mag. Petra Waldhau-serja. Wutti je občinski svet seznanil s tem, da bo jeseni v vse tri boroveljske ljudske šole začelo hoditi okoli 120 otrok. Čez pet let bo samo še 54 začetnikov, kar bo seveda narekovalo potrebne ukrepe oblasti. Wutti je zahteval trezno presojo položaja in zavrnil vse poskuse emocionaliziranja vzdušja v občini. »Prebivalstvo ne naseda več nacionalnim argumentom,« je dejal. LŠ 1 ima prav zaradi rastočih prijav k dvojezičnemu pouku pozitiven razvoj. Volilna skupnost je glasovala za združitev šol.

»Salomonsko rešitev« boroveljskega občinskega sveta, ki je bolj podobna nekompetentnosti občinske vlade, je treba videti v luči prihodnjih občinskih volitev. Marca 2003 bojo občinske volitve in v Borovljah se nobena od večinskih strank noče zameriti volilcem. Prav zato so odločitev v zadevi šol, torej klasično področje občinske avtonomije, prepustili deželni vladi, upajoč, da bo zdaj ona imela črnega Petra. Socialdemokrati bojo šli z novim glavnim kandidatom, to je Ingo Appe, v boj za županski sedež, svobodnjaki upajo, da bo župan končno izbran iz njihovih vrst, ljudska stranka pa žebra, da bo vsaj ohranila število glasov.

Častni občan

Soglasno je občinski svet sklenil, da dr. Wolfgangu Petritschu, zdajšnjemu ambasadorju Združenih narodov v Ženevi in bivšemu visokemu komisarju, podeli častno občanstvo. Občinski grb pa je podelil podjetju Pagitz

F. Wakounig

spominske objekte, ki naj deželanom predočijo zgodovino. Vsa šoloobvezna mladina naj vsaj enkrat – tako predvideva učni načrt – tudi obiše deželni muzej in spozna ob avtentičnih objektih svojo zgodovino.

Kako naj koroška, nemško govoreča mladina kdaj zve o dejstvu slovenskih staroselcev in njihovem kulturnem območju, če jih reprezentativna razstava v muzeju ne seznanja s tem dejstvom.

Ni mi znano, ali shranjujejo v muzejskem arhivu kake znanstveno obdelane objekte slovenskega izvora.

V območju Krnskega gradu in v Molzbichlnu vsekakor, tako domnevajo strokovnjaki – arheologi, pokriva zemlja marsikaj, kar bi pripomoglo k celovitejšemu prikazu zgodovine ozjega kot širšega koroškega območja. Seveda bi bilo naivno pričakovati, da bo tozadevno kdaj dežela ukrepala iz lastne potrebe. Vsaka arheološka akcija zahteva denarna sredstva. Prepričana sem, da bi dosti jasno formulirana zahteva pripomogla tudi do sredstev, s katerimi bi dosegli s pomočjo strokovnjakov – arheologov večjo informativno zgodovinsko jasnost.

Janja Zikulnig

30-LETNICA SK GLOBASNICA

Kmalu nov dom za nogometni klub?

Reinhold Lexer je predal predsedniku kluba Walterju Gutovniku set dres

Športni klub Globasnica je pretekli teden kar tri dni praznoval 30. obletnico svojega obstoja. Klub šteje med najstarejše dvojezične športne organizacije na južnem Koroškem, v prehojeni društveni poti pa je doživel viške in pa tudi padce.

Športno društvo je bilo ustanovljeno julija 1972 in že na velikem ustanovitvenem turnirju je bil slavni zmagovalac Globasnica. Z veliko vnemo so nogometaši pričeli prvenstvo v 2. razredu, klub pa je slavil največ uspehov v devetdesetih letih, ko se je povzpel v 1. razred in nato celo v podligo vzhod. Danes enajsterica igra v 1. razredu.

Pred dvema letoma pa je klub doživel najhujšo krizo v svoji zgodovini, grozila je namreč razpustitev in konec delovanja. Z velikimi napori je uspelo rešiti klub iz krize in aktivistom zagotoviti obstoj za nadaljnje delovanje.

Nov športni center

Prizadevni in izkušeni predsednik Walter Gutovnik, ki klubsko ladjo krmari tretje leto, je preteklo nedeljo na slavnostnem večeru v šotoru pozdravil številne častne goste, ki so prišli čestitat jubilarantu. Predsednik je v kratkem pozdravnem nagovoru dejal, da bi bil načrtovani športni center v Globasnici ve-

Thomasa Weissenbergerja (v sredini) so Šmihelčani dobro stražili

Na liniji je suvereno sodila Mihaela Prutej

Foto (3): Štukelj

lika pridobitev za vse ljubitelje raznih športnih panog in seveda za klub, ki bi tam dobil tudi novo streho. Apeliral je na vse navzoče politike, da bi ta projekt finančno omogočili in ga v naslednjih letih tudi dejansko uresničili.

Državni poslanec Reinhold Lexer (VP) je v svojem in v imenu stranke čestital klubu za dosedanje delovanje in obljubil vso podporo za izgradnjo športnega centra, ki naj bi upošteval tudi športne interese žensk in deklet. Tudi deželna poslanka Manfred Volautschnig (SP) in Josef Lobnig (FP) sta zagotovila vso podporo za izgradnjo športnega centra in se zahvalila

vsem klubskim funkcionarjem za opravljeno delo. Predstavnik Koroške nogometne zveze Karl Vejnig je izpostavil pomembnost dela z naraščanjem, ki je podlaga za nadaljni razvoj kluba. Župan Paul Robnig in njegova namestnika Simon Harrich in Bernard Sadovnik so iskreno čestitali k jubileju in izrazili upanje za realizacijo športnega projekta v naslednjih letih. Podžupan Bernard Sadovnik je označil športni klub Globasnica tudi kot zgled za živeto sožitje.

Napete tekme

V okviru slavja je potekal v soboto nogometni turnir, katerega se je udeležilo 11 ljubiteljskih ekip in veterani SK Globasnica. Zmagala je ekipa »Starmann«, drugo mesto je osvojila ekipa »Gojer«, tretji pa so postali nogometaši moštva »No name«. Vsem ekipam je klubski predsednik podelil lepe pokale.

Na nedeljskem dvoboju med prvakoma 1. razreda Šmihelom in koroške lige SAK je zaslužen zmagal SAK s 3:1. Trener Lojze Jagodič je v moštvo vključil tudi obetavne naraščajne igralce, ki so z dobrim nastopom prispevali kar dva gola (Miha Zidej in Tomaž Waldhauser).

M. Š.

Ekipa koroških Slovencev na turnirju izseljencev

1. NOGOMETNI TURNIR IZSELJENCEV

Rekordna zmaga in visok poraz

Z visoko zmago 12:0 (6:0) proti Pariškim zmajem je enajsterica SŠZ Celovec v Senčurju pričela 1. mednarodni turnir izseljencev »Slovenija 2002«, drugo tekmo pa je v Slovenj Gradcu proti zmagovalcu turnirja Zedinjena Slovenija iz Argentine gladko izgubila z 0:5 (0:3). Tekmo za 3. mesto je SŠZ morala odpovedati zaradi kadrovskega problema oziroma po poškodbi dveh igralcev na tekmi v Slovenj Gradcu in nevarnosti nadaljnjih poškodb pred začetkom nogometnega prvenstva. Turnirja se je v dveh skupinah udeležilo šest ekip iz Argentine, Francije, Kanade, Slovenije in Avstrije. Moštvo SŠZ so sestavljali i-

gralci nogometnih klubov DSG Sele, DSG Borovlje, SAK in ŠD Šentjakob. Kapetan moštva je bil Sando Mak, selektor pa Mirko Wieser. Turnir se je v soboto na stadionu v Šiški končal s finalnimi srečanji in slovesno razglasitvijo zmagovalcev. Zedinjena Slovenija je premagala MNZ Koper s 4 : 1, tretje mesto pa so osvojili nogometaši iz Kanade.

Udeležencem je spregovoril tajnik SŠZ Ivan Lukan, ki se je v imenu zamejskih športnikov zahvalil organizatorjem za uspešno izvedbo turnirja.

I. L.

SAK-TRANSFERJI

M. Šmid k ATUSu

Prestopni rok za jesensko prvenstvo je potekal preteklo nedeljo z nekaj presenečenji. Za eno leto bo SAK zapustil

sredinski igralec Marjan Šmid, ki se bo priključil ATUSu v Borovljah. Klub sta zapustila tudi Stanko Tot in Dany Roy (Trg). Christian Hajnžič bo igral pod Košuto za DSG Sele, Daniel Waldhauser pa bo okreplil moštvo DSG Borovlje.

SAK je pridobil slovenskega zvezdnika Primoža Gliho, Tončija Blajsa in Albina Kesselbacherja. V člansko ekipo pa bo trener Jagodič vključil obetavne mladinske igralce Toma Waldhauserja, Miha Zideja in Tomaža Kreutzja. Obrambni igralec Simon Sadjak je bil pretekli teden operiran na kolenu in bo moral šest tednov na klop.

M. Š.

ŠAH-ŠENTVID OB GLINI

Napet šahovski turnir

Mednarodni odprti šahovski turnir Jacques Lemond Open 2002 v Šentvidu se je končal z zmago nemškega vele mojstra Henrika Teskeja (Elo 2522), pred hrvaškim mednarodnim mojstrom Davorjem Rogičem in slovenskim mednarodnim mojstrom Leonom Mazijem.

Nemški šahist, ki igra v avstrijski državni ligi za Merkur Gradec je v devetih partijah osvojil 7,5 točke, enako število točk je zbral tudi Rogič, ki pa je

imel slabši drugi rating. Leon Mazi je osvojil 7 točk. Na odličnem četrtem mestu je bil koroški Fide mojster Herwig Pilaj (7), peti pa je postal Guido Kaspret (6,5).

Na turnirju, na katerem je sodelovalo kar 146 šahistov in šahistk iz skoraj vseh srednjeevropskih držav, je nastopil tudi Justin Polanšek (Elo 2065), član SŠK »Obir« iz Železne Kaple. Osvojil je 5 točk in postal v končni razvrstitvi 58.

Najboljša ženska na turnirju je bila domačinka in večkratna avstrijska prvakinja Margit Hennings, ki je osvojila s petimi točkami naslov koroške deželne prvakinje 2002. I. L.

KOLESARJENJE

»Paco« na stopničkah

Loški kolesar Peter Wrolich je na etapni dirki Uniqua Classic (Dunaj–Gresten–Dunaj) uspešno končal 171 km dolgo in zahtevno progo. V hitrem sprintu je kot tretji prevozil ciljno linijo in po dolgem spet stal na stopničkah. Zmagovalc letošnje dirke je bil čeh Homolka, dve sekundi za njim je bil Nemeč Wegmann, tretji pa Italijan Miorin.

ŠAHOVSKI OREH št. 207

Silvo Kovač

Van Wely – Timman (Wijk aan Zee 2002)

Vseh pet črnih figur aktivno sodeluje v napadu na belega kralja, ki je v skromnem varstvu. Pomembno vlogo ima tudi črna trdnjava, ki gospodari po f liniji. Na potezi je vele mojster Timman (črni),

ki na prefinjen način preliči belega in zmaga. Pot do zmage je zelo zanimiva in poučna!

Rešitev štev. 206

S pogumno potezo 1...e2! je črni učinkovito zapečatil uso do belega. Sedaj na 2.Lf2: sledi poanta 2...Le3!! in črni izpelje novo damo in zmaga. Belemu ne pomaga tudi nadaljevanje: a) 2.La5+ Kc6 3.Ta1 Le3!; b) 2.Tf4: Tf4: 3.Lg3: Kc6! v obeh variantah z dobljeno končnico črnega. Tudi ob majhnem številu figur je na šahovnici lahko zabavno!

